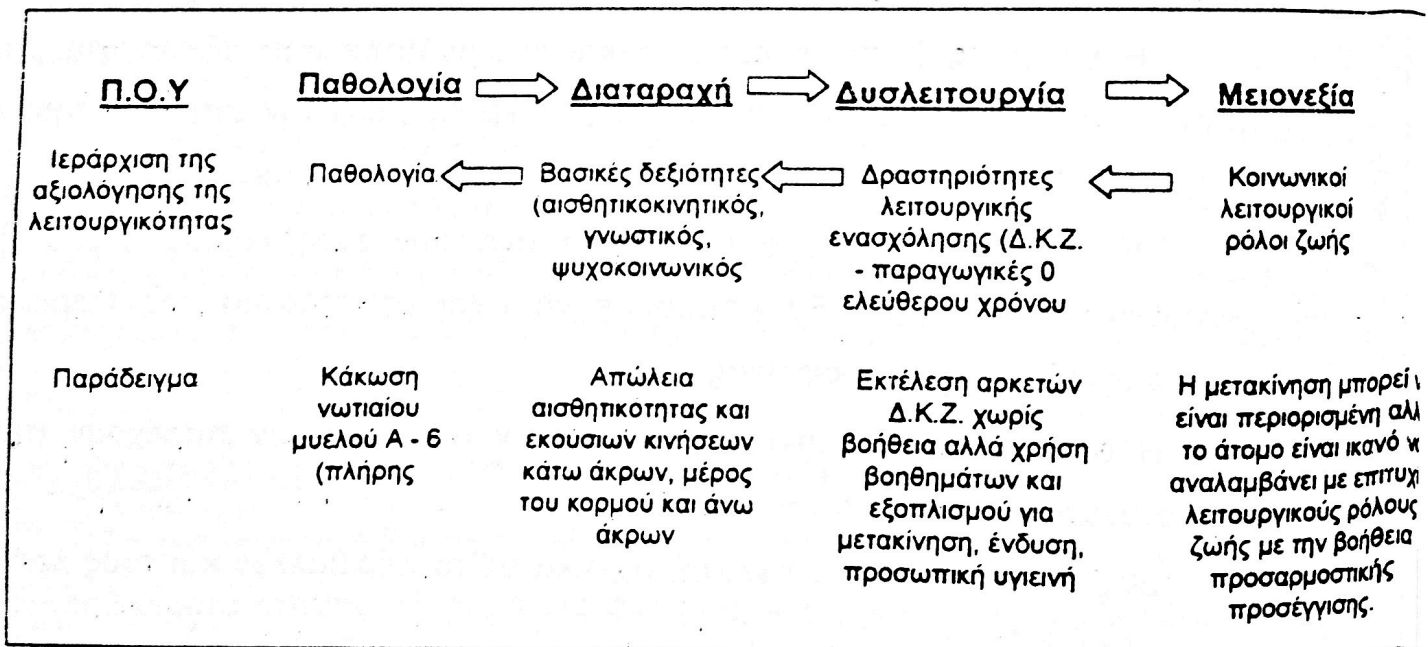

B. Καθορισμός προβλημάτων

Τα προβλήματα είναι δυσκολίες οι οποίες υπάρχουν, και χαρακτηρίζουν ένα συγκεκριμένο άτομο και είναι αποτέλεσμα του συνδυασμού πολλών παραγόντων. Τα προβλήματα διαφέρουν από άτομο σε άτομο και εξαρτώνται από την προσωπικότητά του, από τις επιδιώξεις του, τις ανάγκες του και από την κοινωνική του κατάσταση.

Οι παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στην κατανόηση και τον καθορισμό των προβλημάτων είναι :

- α) η αναγνώριση της έκτασης και της ιεράρχησης του προβλήματος. Αναφέρεται στην αναγνώριση • της διαταραχής (impairment), δηλαδή της απώλειας ή του περιορισμού της ικανότητας, • της δυσλειτουργίας (disability), δηλαδή του αποτελέσματος της απώλειας ή του περιορισμού στην λειτουργικότητα και • της μειονεξίας ή αναπηρίας (handicap), δηλαδή εντοπισμού των περιορισμών στον τρόπο ζωής του ατόμου όπως φαίνεται στην εικόνα Γ.

Εικόνα Γ -

Πηγή : Προσαρμογή από Ways of Living C. Christiansen.

- β) η εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο το άτομο ελέγχει τη ζωή του.** Εάν το άτομο αισθάνεται ότι μπορεί να αναλάβει τον έλεγχο της ζωής του, τότε προκαλείται να υπερνικήσει τις δυσκολίες, θέτει ρεαλιστικούς στόχους, αντιλαμβάνεται τις ανάγκες του, τις επιθυμίες του, επιλέγει και αναλαμβάνει τις προσωπικές του ευθύνες. Εάν, όμως το άτομο αισθάνεται ότι δεν ελέγχει τις αποφάσεις του και τον τρόπο της ζωής του, τότε δείχνει συμβιβασμένος με τις υποδείξεις των άλλων και δεν επιχειρεί να αγωνιστεί για την επιτυχία.
- γ) η ακριβής αναγνώριση των πραγματικών δυνατοτήτων εκτέλεσης των δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής του ατόμου.** Η διαφορά ανάμεσα στις ικανότητες του ατόμου και στο επίπεδο της ενεργητικής ουσιαστικής εκτέλεσης μιας δραστηριότητας απαιτεί προσεκτική ανάλυση και ερμηνεία των πληροφοριών που έχουν συλλεγεί. Η αξιολόγηση των ικανοτήτων του ατόμου εκτιμά και τους περιορισμούς στην εκτέλεση, είναι όμως ένας ελλιπής δείκτης των δραστηριοτήτων, που μπορεί να πραγματοποιεί σε καθημερινή βάση. Η ενεργητική συμμετοχή στις δραστηριότητες αυτοσυντήρησης μπορεί να εκτιμηθεί διερευνώντας στοιχεία, που αφορούν στο περιβάλλον στο οποίο το άτομο ζει ή πρόκειται να ζήσει.
- δ) η διερεύνηση της ποιότητας της πληροφορίας.** Παρά την πλούσια συλλογή πληροφοριών από τις αναφορές, τις συνεντεύξεις, τις παρατηρήσεις και τις ειδικές αξιολογήσεις, η πραγματική έκταση του προβλήματος μπορεί να μην είναι εμφανής. Αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα του περιορισμού που θέτει η ποιότητα της πληροφορίας, όπως δυσκολίες στην επικοινωνία με το άτομο και την οικογένειά του, περιορισμός στην κατανόηση του λόγου. Επίσης ο θεραπευτής μπορεί να αναγνωρίζει περιοχές προβλημάτων, τα οποία δεν έχουν εντοπιστεί από το ίδιο το άτομο.
- ε) το αποτέλεσμα άλλων θεραπευτικών προγραμμάτων.** Η συσχέτιση των άλλων θεραπευτικών προγραμμάτων με αυτό της εργοθεραπείας, μπορεί να είναι ένας σημαντικός παράγοντας καθορισμού των στόχων. Όπως για παράδειγμα η παράλληλη βελτίωση των κινητικών δεξιοτήτων από τον φυσικοθεραπευτή και η βελτίωση των δεξιοτήτων επικοινωνίας από τον λογοθεραπευτή, θα επηρεάσουν το εργοθεραπευτικό πρόγραμμα για ενσωμάτωση του ατόμου στο σχολικό, εργασιακό, οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον.

Ο εργοθεραπευτής λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω παράγοντες δημιουργεί ισχυρισμούς, για να ερμηνεύσει τα στοιχεία που απαιτήθηκαν από την αξιολογητική διαδικασία. Οι ισχυρισμοί αυτοί εκφράζουν υποθέσεις και όχι θεμελιώδη συμπεράσματα και πρέπει να εξεταστούν για να γίνουν αποδεκτοί ή να απορριφθούν με μία διαδικασία γρήγορου ρυθμού.

Γ. Καθορισμός προτεραιοτήτων

Ενώ τα προβλήματα έχουν καθοριστεί, με τις αρχές της πελατοκεντρικής φιλοσοφίας, το επόμενο στάδιο είναι η πιστοποίηση της σπουδαιότητας και του επείγοντα χαρακτήρα του κάθε προβλήματος.

Παράγοντες, οι οποίοι συμβάλλουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων είναι :

- οι επιθυμίες του ατόμου και οι δικές του προοπτικές, για τις πιο κύριες ανάγκες του,
- η φύση της δυσλειτουργίας,
- το πολιτισμικό επίπεδο του ατόμου και το κοινωνικό σύνολο, μέσα στο οποίο ζει, και
- η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων, τις οποίες επιθυμεί το άτομο να εκτελέσει.